
INTERNATIONAL
EJER
CONGRESS
IX th International Eurasian
Educational Research Congress
TAM METİN
BİLDİRİ
KİTABI
22-25 Haziran, 2022
Ege Üniversitesi İzmir
PennState
Harrisburg
ANI

IXth INTERNATIONAL EURASIAN

EDUCATIONAL RESEARCH CONGRESS

EJERCONGRESS 2022

TAM METİN BİLDİRİ KİTABI

22-25 Haziran, 2022

Ege Üniversitesi

IXth INTERNATIONAL EURASIAN EDUCATIONAL RESEARCH CONGRESS
EJERCongress 2022
Tam Metin Bildiri Kitabı
22-25 Haziran, 2022/Ege Üniversitesi
Anı Yayıncılık
info@aniyayincilik.com.tr
ejercongress@gmail.com
http://www.aniyayincilik.com.tr
e-ISBN: 978-605-170-787-7

İÇİNDEKİLER

Sürdürülebilir Kalkınma İçin Eğitim: Bir Topluma Hizmet Uygulaması 1
Abdullah Çetin, Harika Özge Arslan

Evim Yeryüzü: Kültüre Duyarlılık Becerileri Programının Etkililiğinin İncelenmesi 19
Abdulvahap YORGUN, Serdal MERT, Gülşah ÇÖKER

Hayat Bilgisi Dersi 3. Sınıf Kazanım ve Konularının Temel Yaşam Becerileri ve Değerler Açısından İncelenmesi 30
Ahmet AKKAYA, Nihat Çalışkan

Türkiye'nin Dış Ticareti ve Dünya Pazarlarındaki Yerinin Lise Coğrafya Öğretimine Yansıması 47
Ali İLHAN

Coğrafya Öğretiminde Coğrafi İşaret Kavramı ve Türkiye'deki Örnekleri 65
Ali İLHAN

Rutin Olmayan Problem Çözmede Üstbilişin İncelenmesi: Çoklu-Yöntem Görüşme Tekniği 82
Fatmanur AKŞAN SELÇUK, Betül BARUT

Özel Yetenekli Öğrenenler için "Çocuklar İçin Felsefe" Eğitiminin Anlamı 100
Burak AYDOĞAN

Sokratik-Ötesi Sorgulama'yı Biçimlendirmek 113
Burcu Seher ÇALIKOĞLU

Resimli Çocuk Kitaplarıyla "Göç ve Göçmen" Kavramlarına İlişkin Okur Tepkilerinin İncelenmesi 124
Burcu SEL

Etkili Öğretim İçin Teknoloji Gerekli Mi? Öğretmen Adaylarının Perspektifinden Bir Çalışma 139
Tezcan KARTAL, Büşra KARTAL

Meslek Lisesi Öğrencilerinin Problem Kurma Becerileri: Fonksiyonel Düşünme 158
Betül BARUT, Canan BEKLEN

Sosyobilimsel Bir Konunun Öğretiminde Ortaokul Öğrencilerinin Tartışmacı Tutumlarının İncelenmesi: GDO Örneği.....176
Cansu Handan HACIOĞLU, Tezcan KARTAL

Türkiye'de Okul Öncesi Dönemde Matematik Alanındaki Araştırmaların Genel Eğilimlerinin İncelenmesi.....191
Cansu TUTKUN

Okulların Değişime Açıklığı ve Örgütsel Dayanıklılığı.....210
Cem AKIN, Refik BALAY

Ses ve Nefes Eğitiminin Sesin Akustik Parametrelerine Etkisi.....224
Cemal BIYIKLI, Sadık KÜNDÜROĞLU, Hakan ÖZTÜRK

Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Özerk Öğrenme Düzeylerinin İncelenmesi Investigation of Autonomous Learning Levels of Medical Faculty Students.....242
Çetin TORAMAN, Mustafa Onur YURDAL

Covid-19 Sürecinde Öğretmenlerin Sosyal Destek Durumları: Kaynaklar ve Yaşantılar.....253
Deniz GÜLMEZ, H. İrem ÖZTEKE KOZAN

Türkiye'de Matematik ve Fen Eğitiminde Kaygı Konusunda Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Tematik ve Metodolojik Eğilimleri.....264
Cenk KEŞAN, Gökçe OK, Deniz KAYA

Cebirsel İfadelerin Öğretiminde Eğitim Bilişim Ağı (EBA) İçeriklerinin Öğrencilerin Başarılarına ve Derse Katılımlarına Etkisi..... 281
Deniz KAYA, Cenk KEŞAN

Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Uzaktan Eğitimden Memnuniyet Düzeylerinin İncelenmesi.....296
Çetin TORAMAN

Belirli Gün ve Haftalar ile ilgili Çalışmaların İncelenmesi ve Yaratıcı Drama Atölyelerinin Geliştirilmesi.....310
Gül DALGAR, Yıldız MUTLU YILDIZ, Derya ARSLAN ÖZER

Halk Eğitim Kurslarına Katılan Suriyeli Kadınların Eğitim Sürecine Dair Beklenti ve Deneyimleri.....329
Duygu KAHYA HIZARCI, Birgül ULUTAŞ

Öğretmenlerin Yöneticilerinin Dönüşümcü Liderlik Rollerine Olan Algılarının Örgütsel Bağlılık Davranışları ile İlişkisi *342*
Eda KUYUCU, Çağlar ÇAĞLAR

Matematik Eğitiminde Yapay Zeka *363*
Bahadır Yıldız, Elif Ünüvar

Cinsel Eğitime İlişkin Okul Psikolojik Danışmanlarının Okul Uygulamalarına Dair Görüşleri *380*
Emine Sevginur BAŞARAN, O. Nejat AKFIRAT

Görme Engeline Ek Engelleri Olan Küçük Çocuklara Sahip Aileler İçin Erken Müdahale Hizmetleri *398*
Emine AYYILDIZ, Yeşim GÜLEÇ-ASLAN

Göçmen Çocuklara Yönelik Eğitim Politikaları: İngiltere, Almanya ve Türkiye Karşılaştırması *411*
Elif YILDIRIM, Ceren Deniz COŞKUN, Ceyda ŞENSİN

Özel Eğitim Öğretmenlerinin Erken Okuryazarlık Bilgi Düzeylerinin İncelenmesi *427*
Emre LAÇİN

Görev Yeri Değişen Okul Yöneticilerinin Örgütsel Sosyalleşme Süreçlerine İlişkin Görüşleri *436*
Esen ALTUNAY, Esen ALTUNAY

Çocuk Kitapları ile Bilime Yolculuk Öğretmen Eğitim Programı"nın 60-72 Aylık Çocukların Fen Eğitiminde Problem Çözme Becerilerine Etkisinin İncelenmesi *452*
Esra DOĞANAY KOÇ, Gülden UYANIK

Ortaokul Öğrencilerinin Fen Bilimleri Dersinde Artırılmış Gerçeklik Uygulamalarının Kullanımına Yönelik Tutum ve Düşünceleri *471*
Fatma DEMİRTAŞ, Alptürk AKÇÖLTEKİN

Göçle Gelen Bireylerin Topluma Uyumlandırılması İçin Pazarlanabilir Bir Ürün Olarak Eğitim *486*
Fatma İrem KONYALIOĞLU, Işıl KELLEVEZİR

Disiplinler Arası Bir Doğa Eğitimi Projesinin Ortaokul Öğrencilerinin STEM'e Yönelik Tutumlarına Etkisi *494*
Fatma KESKİNKILIÇ

İlköğretim Öğrencilerine Yönelik Programlama Öğretiminde Fiziksel Programlama Araçlarının Etkisi 501
Fatma KESKİNKILIÇ

Dezavantajlı Gruplar İçerisinde Yer Alan Suriyeli Sığınmacıların Uyum ve Çocuklarının Eğitim Sorunları.....510
Ferhan GÜNDÜZ

Türkiye ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarının Karşılaştırmalı Analizi.....529
Ali Mert TAŞKIN, Fisun BOZKURT

Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Sınıf Düzeyleri ve Cinsiyet Değişkenleri Açsından STEM Eğitimi Tutum ve Farkındalık Düzeylerinin İncelenmesi.....543
Gamze KILIÇ, Pınar FETTAHLIOĞLU

Hemşirelik Eğitimine Yeni Bir Bakış: Akademik Öz Yeterlilik 563
Gonca AKTAY, Ayşe ÇİÇEK KORKMAZ

Türkiye'de Yer Bilimleri Konularıyla İlgili Yayımlanmış Tezlerin İncelenmesi.....572
Gonca ÇAKMAK, Gizem ARBATUN

Yetişkinlerde Çevrimiçi Kumar Bağımlılığının Suçluluk ve Depresyon ile İlişkisinin İncelenmesi.....591
Gülsenem TEPE, Bilal KALKAN

Yetenek Göçü Bağlamında Üstün Yeteneklilerin Eğitimini Yeniden Düşünmek.....607
Gülşah AVCI DOĞAN

Çocuklar İçin Felsefe ile Empati Becerisini Geliştirme.....623
Halime Benan DAL, Derya ARSLAN ÖZER

İlköğretim Okullarında Dağıtımcı Liderliğin Örgütsel Stres ile İlişkisi 642
Hamza ARIK, Çağlar ÇAĞLAR

Ortaokul Öğrencilerinde Akademik Başarı Baskısını Azaltmak İçin Hazırlanan Ebeveyn Eğitim Programının Etkililiğinin İncelenmesi.....660
Hatice ÖZGEN

Ergenlerde Çevrimiçi Oyun Bağımlılığı ile Saldırganlık ve Dürtüsellik Arasındaki İlişkinin İncelenmesi.....672
Hilal DAĞDEVRAN, Bilal KALKAN

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Eğlence Eğilimlerinin Duygu Düzenleme Becerilerini Yordayıcılığının İncelenmesi 687
Hilal YILMAZ, Rengin ZEMBAT

2010-2021 Yılları Arasında Fen Bilimleri Eğitimi Alanında Teknoloji Kullanılan Lisansüstü Tezlerin ve Önerilerinin Derlenmesi 704
Ilgım ÖZERGUN, Alptürk AKÇÖLTEKİN

İlkokul Matematik Ders Kitaplarının Görselleştirme Yaklaşımı Açısından İncelenmesi.....722
Hülya COŞKUN, Özlem DOĞAN TEMUR

Öğretmen Öz-Yeterliği ile İlgili Yapılmış Çalışmaların Bibliyometrik Analizi.....740
Hatice İrem ÖZTEKE KOZAN, Deniz GÜLMEZ

Akıcı Okuma Güçlüğünün Giderilmesine Yönelik Bir Uygulama: DEM-OKU Kullanımı.....752
Abdulkadir ÇINAR, Gülden BOZKUŞ-GENÇ

Üniversitelerin Öğretme-Öğrenme Merkezi İşlevleri ve Öğretim Teknolojileri Politikalarının İncelenmesi 767
Kerem ERMİŞ

Sinema Filmlerinin Öğretimsel Değerine Yönelik Algıların İncelenmesi: Bir Metafor Çalışması 778
M. Emir RÜZGAR

Madde Bağımlısı Bireylerin Sosyal Dışlanma Durumlarının İncelenmesi.....797
Mehmet Eren KÜÇÜKDOĞAN, Bilal KALKAN

Türkiye'de Özel Eğitimle İlgili Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi.....812
Mehmet İNCE, Şule FIRAT DURDUKOCA

Farklı Öğretim Programlarındaki Öğretmen Adaylarının STEM Eğitimi Hakkındaki Görüşleri.....823
Mehmet ŞAHİN, Cenk KEŞAN, Gökçe OK, Deniz KAYA

İlköğretim Matematik Öğretmeni Adaylarının Yaratıcı Etkinlik Geliştirme Becerilerinin İlişkilendirme Boyutunda İncelenmesi *838*
Melisa Ayça KARACAKÖYLÜ, Melike TURAL SÖNMEZ

Lisansüstü Öğrenci Görüşlerine Göre Akademik Kendileşme *858*
Miray DOĞAN, Hasan ARSLAN

Okul Öncesi Eğitimde Açılan Özel Eğitim Sınıflarına İlişkin Veli ve Öğretmen Görüşleri *875*
Yüksel GÜNDÜZ, Meral KILIÇ

Ortaokul Öğrencilerinin Problem Çözme Becerilerini Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi *891*
Merve SÖĞÜT, Pınar FETTAHLIOĞLU

2019 TIMSS USA Matematiğe Yönelik Duyuşsal Özelliği Ölçen Maddelerine Yapılan Ölçme Değişmezliği *909*
Merve KILIÇ

Öğretmen Yetiştirme Temalı Tezlerin Değerlendirilmesi *932*
Murat KORUCUK

Kapsayıcı Eğitim Çerçevesinde Eğitim Kurumlarının Erişilebilirliği: Artvin İli Örneği *949*
Mustafa CEYLAN

Suriyeli Çocukların Ebeveynlerinin Gözünden Okul Öncesi Eğitim *957*
Mustafa BOZKURT, SibelSÖNMEZ, Sibel BOZKURT

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Matematiksel Modelleme Deneyimi: Mantar Problemi *969*
Mustafa GÖK, Ahmet Ala SARIMURAT

İlköğretim Matematik Öğretmeni Adaylarının Purdue Modeli Deneyimi: EBOB-EKOK Örneği *982*
Mustafa GÖK, Tuğba Yulet YILMAZ

8. Sınıf Düzeyindeki STEM Uygulamalarının Öğrencilerin STEM Beceri Düzeylerine Yönelik Algılarına Etkisi *993*
Mustafa GÖK, Nihal DEMİR

Öğretim Elemanlarının Dijital Yaratıcılık Zekâları 1008
M. Tuncay SARITAŞ, Serpil GÜNAYDIN

Ortaokul Öğrencilerinin Okuma Stratejileri Üstbilişsel Farkındalıklarının İncelenmesi 1018
Nahide İrem AZİZOĞLU

Fen Öğretmen Adaylarının Artırılmış Gerçeklik Uygulamaları Algılarının Modellemeye Yönelik Düşünceleri ile İlişkisinin İncelenmesi.....1031
Nesrin Ürün ARICI, Emre YILDIZ

Bağımsız Anaokulunda Görev Yapan Okul Müdürlerinin Yaratıcı Öğretmen Kavramına İlişkin Görüşleri 1043
Sevil YAVUZKILIÇ

4-6 Yaş Arası Çocuklarda Görsel-İşitsel Araçlarla Fransızca Öğretimi.....1051
Sevinç AKDOĞAN ÖZTÜRK

Üniversite Öğrencilerinin 21. Yüzyıl Becerileriyle İlgili Algılarını Anlamak: Nitel Bir Çalışma.....1059
Sibel DURU, Erdinç DURU, Asuman Duatepe PAKSU, Murat BALKIS, Mehmet Emin BAKAY

Fen Eğitiminde Mühendislik Tasarım Süreci Döngüsünün Robotik Kodlama Uygulamalarına Uyarlanması Konu Alanı: Fen Eğitimi 1073
Nevin KOZCU ÇAKIR, Suna KARLIDAĞ

Çevrimiçi Oyun Bağımlılığının Uyku Problemleri ve Anksiyete ile İlişkisinin İncelenmesi 1091
Sümeyra YIKILMAZ, Bilal KALKAN

Özel Gereksinimli Bireyler ve Öğretmen Adaylarıyla Gerçekleştirilen Etkinliklere Yönelik Beklentiler 1097
Şenay BAŞ, Mahmude ÖZER

Otizmli Bireylerde Fiziksel Aktivitelerin Öğrencinin Sosyal Becerilerine Etkisinin Öğretmen Görüşlerine Göre Belirlenmesi 1114
Şerife Şenay İLİK

Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Aritmetik Ortalama Problemlerini Çözüm Stratejilerinin İncelenmesi.....1125
Şeyda AYDIN KARACA, Zeynep Sonay AY

Bağlam Temelli Sözcük Öğretim Yönteminin Ortaokul Yedinci Sınıf Öğrencilerinin Sözcük Öğrenimine Etkisi *1134*
Tuba YURTSEVEN

Akademik Motivasyon, Öz-düzenleme ve Akademik Ertelemenin Çevrimiçi Eğitimdeki Akademik Doyum ile İlişkisi *1151*
Tuğçe SOYSAL, Bilal KALKAN

Öğretmenlerin Algılanan Sosyal Destek, Yalnızlık, Psikolojik İyi Oluş ve Mesleki Doyumlarının İncelenmesi *1168*
Ufuk AKTAŞ

Türkiye'de Özel Eğitim Alanında Çalışan Öğretmenlerin Güvenlik Becerileri Öğretimine İlişkin Görüşleri *1183*
Hasan KÖSE, Gökhan İNCE, Nevin GÜNER YILDIZ

Ortaokul Matematik Öğretmen Adaylarının Cebire Yaklaşımlarının Temel Kavramları Tanımlamaları Üzerinden İncelenmesi *1195*
Nilüfer ZEYBEK, Esra DEMİRAY

Okul Öncesi Öğretmen Adayları Öğretim Teknolojilerini Nasıl Değerlendiriyorlar? *1209*
Nisa BAŞARA BAYDİLEK

Üniversite Öğrencilerinin Yeni Medya Okuryazarlık Düzeyleri *1223*
Neşe Sevim ÇIRAK, Osman EROL

Türkiye'de Yapılmış Artırılmış Gerçeklik ve Sanal Gerçeklik Uygulamalarına Yönelik Araştırmaların İncelenmesi *1235*
Orhan AKTAŞ, Belma BARAK

Lisansüstü Öğrencilerin Tez Danışmanlarıyla Yaşadıkları Sorunlar *1254*
Özge BIKMAZ BİLGEN

Çocukların Gözünden Çocuk Hakları *1276*
Özge TARHAN

Halk Eğitimi Merkezlerinde Aktif Yaşlanma Algıları: Çanakkale İli Merkez Örneği *1292*
Özlem DEMİRBAŞ, Hasan ARSLAN

Özel Öğrenme Güçlüğü Olan Öğrencilerin Okuma Becerilerine İlişkin Türkiye'de Yapılmış Tezlerin İncelenmesi *1309*
Özlem YAĞCIOĞLU, Esra KANLI

Aile ve Okul Arasındaki Köprü: Veli Toplantıları *1323*
Raziye GÜNAY BİLALOĞLU, İmray NUR

Öğretmenlerin Psikolojik Sağlamlılıkları ve Motivasyonları Arasındaki İlişki *1339*
Rümeysa KULOĞLU, Asiye ŞENGÜL AVŞAR

Halkla İlişkiler ve Okul Yönetimi Yönünden Önemi *1351*
Sabit MENTEŞE, Metin DOĞAN

Dil Eğitimi Alanında Çalışan Öğretmenlerin Birlikte Öğretim Hakkındaki Görüşlerinin Belirlenmesi *1364*
Saim AKMAN, Süleyman ARSLANTAŞ

Temel Eğitimde Uygulanan Okul Sosyal Hizmetinin Değerlendirilmesi *1384*
M.Serhat SEMERCİOĞLU

Etkinliklerle Eleştirel Düşünme Öğretiminin Öğretmen Adaylarının Eleştirel Düşünme Eğilimlerine ve Standartlarına Etkisi *1393*
Serkan ASLAN

Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Elektrik ve Elektronik Teknolojileri Alanı Öğrencilerinin Geleceğe Yönelik Hedeflerinin İncelenmesi *1408*
Serpil ŞEN GÜRER

Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Bir Bireyin Genç Yetişkinlik Dönemine İlişkin Deneyimleri *1424*
Yeşim GÜLEÇ-ASLAN, Uğur YASSIBAŞ

Göç - Eğitim Stilleri - Performatif İnşa *1439*
Yesim KASAP CETİNGÖK

Savunmacı Kötümserlik ve Sosyal Sorun Çözme: Bilişsel Esneklik-Kontrol, Bilişsel Duygu Düzenlemenin Aracılığı *1449*

Yunus Emre GEÇİCİ, Esma GÖKSU, Elif AKTAŞ, Pelin YANIK, Ayşe Ezgi ERGÜN

Türk Eğitim Sisteminde Denetimin Dünü, Bugünü ve Geleceği *1466*

Yusuf BADAVAN

Sınıf Öğretmenlerinin, Öğrencilerin Eleştirel Okuma Becerilerini Geliştirmeye Yönelik Yapmış Oldukları Uygulamalar *1483*

Yücel PEKGENÇ, Ayşegül KARABAY

Öğrenci Görüşlerine Göre Sağlık Meslek Liselerinin Tercih Edilmesini Etkileyen Faktörlerin İncelenmesi *1500*

Yüksel GÜNDÜZ, Kevser CANAL

Okul Öncesi Erkek Öğretmenlerin Mesleki Rolleri *1515*

Yeliz TEMLİ-DURMUŞ

Öğretmen Adaylarının Gözünden Kapsayıcı Eğitim *1522*

Z. Esra KETENOĞLU KAYABAŞI

Ortaokul Öğrencilerinin Okul Algısının Metafor ve Resim Aracılığıyla İncelenmesi *1531*

Zeliha SOLAK

Ben Varım Projesinin Üniversite Öğrencilerinin Proje Yönetim Becerilerine Yansımaları *1545*

Zeynep YILMAZ ÖZTÜRK

20. Milli Eğitim Şurası Kararlarının Temel Eğitimde Fırsat Eşitliği Boyutu İle İlgili Öğretmen Görüşleri *1556*

Zeynep YILMAZ ÖZTÜRK, Pelin İLHAN, Galip Çağatay GAYA

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ve Bişkek Sosyal Bilimler Üniversitesi Lisans Öğrencilerinin Ders Çalışma Becerilerinin İncelenmesi *1576*

Zyinat ESENALİEVA, Hasan ARSLAN

Matematik ve Fen Bilimleri Öğretmen Adaylarının Covid-19 Pandemisinde Uzaktan Eğitime İlişkin Deneyimleri *1590*
Büşra KARTAL, Tezcan KARTAL

Mülteci Öğrencilerin Eğitim Süreçleri Bağlamında Öğretmenlerin Mesleki Gelişim İhtiyaçlarının Belirlenmesi *1608*
Betül BALKAR, Filiz TUNCEL

Ortaokul 7. Sınıf Öğrencilerinin Fen Öğrenme Becerilerinin Öğrenme Stillerine Göre Değişiminin İncelenmesi 1626
Erkan ÇAVUMİRZA , Zübeyde Burçin GÜRBEY USTA, Hatice MERTOĞLU

Uzaktan Eğitimin Hizmet Kalitesine Yönelik Öğrenci Algı ve Beklentilerinin Belirlenmesi,Hizmet Kaitesi İle Öğrenci Bağlılığı ve Öğrenci Memnuniyeti Arasındaki İlişki 1643
İlkay OKAY

Özgül Öğrenme Güçlüğü Olan Bir Öğrencinin Akıcı Okuma ve Okuduğunu Anlama Becerilerinin Geliştirilmesine Yönelik Bir Durum Çalışması *1658*
Lokman ŞAHİN, Gülden BOZKUŞ-GENÇ

Sözcük Seçme Yöntemi: Altıncı Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Sözcükler Üzerine Bir İnceleme *1672*
Mustafa AYDIN

Çizgi Filmlerdeki Çocuk Karakterlerin Öz Düzenleme Becerileri Kullanımlarına Yönelik İnceleme: Rafadan Tayfa Örneği *1688*
Kübra ÇELİK, Özlem DOĞAN TEMUR

Web 2.0 Destekli Matematik Öğretiminin Ortaokul Öğrencilerinin Cebirsel Düşünme Becerilerine ve Tutumlarına Etkisi *1699*
Mervegül IŞIK, Gülfem SARPKAYA AKTAŞ

Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Uzaktan Eğitimden Memnuniyet Düzeylerinin İncelenmesi

Investigation of Satisfaction Levels of Medical Faculty Students from Distance Education

Çetin TORAMAN
Çanakkale Onsekiz Mart University
toramanacademic@gmail.com,
ORCID ID: 0000-0001-5319-0731

Özet

Pandemi nedeniyle tüm dünya bir uzaktan eğitim deneyimi yaşamıştır. Türkiye de bu deneyimin dışında kalmamıştır. Bu süreçte yaşanan uzaktan eğitim bazı eğitim bilimcilere göre uzaktan öğretim, e-öğrenme, çevrimiçi eğitim, acil uzaktan öğretim terimleri ile dile getirilmelidir. Nasıl isimlendirileceği bir yana yaşanan deneyim farklı alan eğitimlerinde alanın (tıp, mühendislik, eğitim bilimleri, hukuk, sosyal bilim eğitimi gibi) eğitim gerekleri ve özelliklerine çok uyarlanmadan uygulamaya konulmuş biçimde yaşandı. Bu araştırma tıp fakültesi öğrencilerinin uzaktan eğitim memnuniyet düzeylerine odaklanmıştır. Ek olarak cinsiyet, sınıf tekrarı yapma durumu ve öğrenim görülen sınıf değişkenine göre memnuniyet düzeyi de araştırma kapsamında karşılaştırılmıştır. Tarama türündeki bu araştırmaya Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Tıp Fakültesinin farklı sınıflarında öğrenim gören 678 öğrenci katılmıştır. Analizler JAMOVI istatistik yazılımı ile ve nonparametrik analizler aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre tıp fakültesi öğrencilerinin uzaktan eğitimden memnuniyet düzeyleri orta düzeydedir. Cinsiyetin göre uzaktan eğitimden memnuniyet düzeyleri incelendiğinde, erkek öğrencilerinin memnuniyet düzeyleri kadın öğrencilerden yüksektir. Sınıf tekrarı yapmış olma durumuna göre öğrencilerin uzaktan eğitimden memnuniyet düzeyleri arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır. 1 ve 3. sınıf öğrencilerinin 2, 4 ve 5. sınıf öğrencilerinden daha fazla uzaktan eğitim memnuniyeti olduğu belirlenmiştir. Bu nedenle bu araştırmanın benzerlerinin farkı alanlarda (mühendislik eğitimi, eğitim bilimleri eğitimi gibi), farklı üniversite ve farklı gruplarla tekrarlanması önerilir.
Anahtar Kelimeler: *Memnuniyet, Acil Uzaktan Öğretim, Tıp Eğitimi, Tıp Fakültesi.*

Abstract

Due to the pandemic, the whole world has experienced a distance education experience. Turkey has not been left out of this experience. According to some educational scientists, distance education experienced in this process should be expressed in terms of distance instruction, distance teaching, e-learning, online education, and emergency remote education. Aside from how it will be named, the experience has been experienced in different field educations without adapting to the educational requirements and characteristics of the field (such as medicine, engineering, educational sciences, law, social science education). This research focused on the distance education satisfaction levels of medical school students. In addition, the level of satisfaction according to gender, year repetition and year of education was also compared within the scope of the research. 678 students studying in different years of Çanakkale Onsekiz Mart University Faculty of Medicine participated in this survey type study. Analyzes were performed with JAMOVI statistical software and nonparametric analyses. According to the results of the research, the satisfaction level of the medical faculty students from distance education is moderate. When the satisfaction levels of distance education are examined by gender, the satisfaction levels of male students are higher than female students. There was no significant difference between the satisfaction levels of students from distance education according to their year repetition. It was determined that 1st and 3rd years students were more satisfied with distance education than 2nd, 4th and 5th years students. For this reason, it is recommended to repeat

this study in different fields (such as engineering education, educational sciences education), different universities and different groups.
Keywords: *Satisfaction, Emergency Remote Education, Medical Education, Faculty of Medicine*

Giriş

2019 yılında Çin'de ortaya çıktığı belirtilen SARS-CoV-2 virüsü Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından 11 Mart 2020 tarihinde "COVID-19 pandemisi" olarak ilan edilmiştir (Sakaoğlu vd., 2020). COVID-19 pandemisi, bulaşıcılığı ve ölüm oranı yüksek olduğundan halkın sağlığı için potansiyel tehlike oluşturmaktadır. Bu gerekçelerle Türkiye'de 16 Mart 2019 itibariyle örgün eğitime üç haftalığına ara verilmiş, ancak pandemideki olgu sayılarının sürekli artması sonucunda uzaktan eğitim kararı alınarak yüz yüze eğitime bir buçuk yıla yakın süre ara verilmiştir. Türkiye genelinde tüm eğitim kurumlarında olduğu gibi tıp fakültelerinde de (6.sınıflar, ön hekimlik, intörn eğitimi) hariç tüm sınıflarda eğitim çevrimiçi ortamda sürdürülmüştür.

Uzaktan eğitim; "Özellikle yükseköğretimde zaman ve mekân engellerini ortadan kaldırmak amacıyla geliştirilmiş eğitim türü" olarak da tanımlanmaktadır (Cevizci, 2010). Uzaktan eğitim, uzaktan öğrenme, e-eğitim, e-öğrenme gibi kavramlar eğitim ortamlarında değişen şartlar ve ihtiyaçlar nedeniyle ortaya çıkmıştır (Demir, 2014). Amaçlar, kullandığı yöntem ve teknikler, amaçların gerçekleştirilmesi amacıyla kullanılan içerikler ve kendisine özgü değerlendirme yaklaşımları ile uzaktan eğitim diğer eğitim türlerinden ayrılır (Eygü ve Karaman, 2013). Uzaktan eğitim, uzaktan öğretimin özellikle bilgisayar, internet ve dijital destekli olan kısmı çevrimiçi (online) öğrenme olarak da adlandırılmaktadır. Bilgisayar kullanımının artması, internetin yaygınlaşması, daha çok dijital içerik üretilir hale gelmesi ile çevrimiçi öğrenme son yıllarda popüler hale geldi (Clark ve Mayer, 2016; Mayer, 2017). Pandeminin özellikle de çok etkin olduğu zamanlarda çevrimiçi öğrenme neredeyse tüm dünyada yapıldı ve çevrimiçi dersler neredeyse eğitim sistemlerinin bir parçası haline geldi (Goldschmidt, 2020; Nambiar, 2020).

Bir yandan literatürde uzaktan eğitim ve uzaktan öğretim terimleri kullanılırken, uzmanlar pandemi döneminde bu kavramların kullanımı konusunda dikkat edilmesi gerekenlere vurgu yaptılar. Uzaktan eğitim; "etkili bir öğrenme ekolojisi oluşturmak için dikkatli planlama, tasarım ve hedefler koymayı gerektiren karmaşık bir süreçtir" (Bozkurt ve Sharma, 2020). Pandemide eğitim çevrimiçi ortamların kullanımına farklı ülkelerde farklı terimlerle atfettiler (uzaktan eğitim, e-öğrenme, çevrimiçi eğitim vb.). Pandemi dönemi kendine has özellikleri olan olağanüstü bir dönemdi ve kullanılan terminoloji ile de diğer olağan

uygulamalardan ayrılmalıydı. Araştırmacılar, olağan koşullarda gerçekleştirilen uzaktan eğitimden ayırt etmek için bu dönemi "acil uzaktan öğretim" olarak adlandırdı. Eğitim yerine "öğretme" kavramı kullanıldı, çünkü acil süreç eğitmenlerin sorumluluğu altında yürütüldü. Acil uzaktan öğretim zorunluluk gereği uygulanmışken, uzaktan eğitim isteğe bağlı bir seçenektir. Örneğin uzaktan eğitim planlı bir faaliyettir ve uygulaması alana ve alana özgü teorik ve pratik bilgilere dayanmaktadır. Acil durum uzaktan eğitimi ise kriz dönemlerinde mevcut tüm çevrimdışı ve çevrimiçi kaynaklarla eğitimi canlı tutmakla ilgilidir (Bozkurt vd., 2020; Hodges vd., 2020). Zorunlu olarak çevrimiçi ortamlarda öğretime geçildi. Fakat bu keskin geçişten öğrenciler ne kadar memnun oldular?

Eğitim programından ve ortamından memnuniyet, öğrencinin elde ettiği sonuçlardan, ortamda kullanılan iletişimden, bu ortamda diğerini kabul etmesinden ve anlamasından aldığı zevk olarak tanımlanabilir (Vakoufari vd., 2014). Öğrenci memnuniyeti, bir öğrenme ortamının öğrencinin akademik başarısını hangi ölçüde artırdığına ilişkin öznel bir değerlendirmesi (Lo, 2010) ve öğrenme ortamına öğrenci bağlılığının olumlu bir göstergesi (Weerasinghe ve Fernando, 2017) olarak gösterilmektedir. Öğrenenlerin beklentileri ile gerçek kazanımları arasında bir boşluk yoksa öğrencilerde memnuniyet duygusu sağlandığı anlaşılabilir (Strong, 2012). Öğrenci memnuniyeti çevrimiçi öğrenmenin verimli bir şekilde uygulanmasını ve başarısını belirleyebilir (Alnagar, 2020; Chang ve Smith, 2008; Sampson vd., 2010).

Öğrencilerin çevrimiçi öğrenme memnuniyeti eğitimde kaliteyi tanımlamada kullanılan ölçütlerdendir (Lorenzo ve Moore, 2002). Ayrıca, öğrenci memnuniyeti işbirlikçi çevrimiçi öğrenme deneyimleri tasarlamak için önemli bir belirleyicidir (Elia vd., 2019; Parahoo vd., 2016). Kuo (2014) motivasyon, okulu bırakma oranları, başarı ve bağlılığın çevrimiçi öğrenmede öğrenci memnuniyeti ile ilişkili olabileceğine işaret etmektedir. Eğitim programı, uygulamalar, öğretim elemanı yeterliliği, öğretim elemanı değerlendirmesi, öğretim yöntemi gibi birçok unsur çevrimiçi ders memnuniyetinin boyutlarını oluşturmaktadır (Eichelberger ve Ngo, 2018; Li vd., 2016).

Diğer eğitim kurumlarında olduğu gibi tıp fakültelerinde de 2019-2020 Eğitim Yılı, Mart 2019'dan başlayarak 2020-2021 Eğitim Yılı sonuna kadar zorunlu olarak acil uzaktan öğretim uygulandı. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (YÖK) ve üniversite senatolarınca alınan kararlar sonunda 2021-2022 Eğitim Yılında, eğitim ortamlarında gerekli tedbirlerin alınması, seyreltme yapılması koşulu ile yüz yüze eğitim başladı. Ancak aynı zamanda 2021-2022 Eğitim Yılında, eğitim faaliyetleri yürütülürken hem uzaktan eğitim hem de yüz yüze eğitimin birlikte kullanılabileceği (hibrit olarak adlandırılan) yönteme de izin verildi. Çoğu fakültede hibrit

yöntemi benimsendi (%40 çevrimiçi, %60 yüz yüze olacak biçimde ve tüm sınavların yüz yüze yapıldığı sistemde) ve eğitim faaliyetlerini 2021-2022 Eğitim Yılında sürdürüldü. Yani öğrenciler hem yalnızca çevrimiçi öğretimi hem de hibrit sistemde öğretimi deneyimledir. Bu araştırmanın amacı tıp fakültesi öğrencilerinin uzaktan eğitim memnuniyet düzeylerinin belirlenmesi, cinsiyet ve sınıf değişkenine göre memnuniyet düzeylerinin karşılaştırılmasıdır.

Yöntem

Araştırma Deseni

Araştırma tarama türünde bir araştırmadır. Tarama türündeki araştırmalar nicel araştırmalardır ve amaç bir evrenin tutumlarını, görüşlerini, davranışlarını veya özelliklerini açıklamak için evrenden alınmış bir örnekleme veya evrenin bütününe yapılan tarama ile bilgi toplanmasıdır. Tarama araştırmalarında, araştırmanın ilgi alanına giren varlıkları ve olayları tanımlamak, karşılaştırmak, sınıflandırmak, analiz etmek ve yorumlamak önce çıkmaktadır (Cohen, Manion & Morrison, 2007; Creswell, 2012; McMillan & Schumacher, 2014).

Örneklem

Araştırma verileri 2021-2022 Eğitim Yılında Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Tıp Fakültesinde öğrenim gören öğrenciler oluşturmuştur. Fakültenin 6 sınıfında toplam 1056 öğrenci öğrenim görmektedir. Araştırmaya katılımda gönüllülük esastır. Bu nedenle araştırma örneklemi uygun (convenience) örneklem halini almıştır. Araştırmaya 678 öğrenci katılım göstermiştir. Katılan öğrencilerin sınıflara ve cinsiyete göre dağılımı Tablo 1'de verilmiştir.

Tablo 1

Öğrencilerin Sınıflara ve Cinsiyete Göre Dağılımı

Değişken		**N (%)**
Sınıf	1. Sınıf	173 (25,5)
	2. Sınıf	131 (19,3)
	3. Sınıf	170 (25,1)
	4. Sınıf	80 (11,8)
	5. Sınıf	36 (5,3)
	6. Sınıf	88 (13)
Cinsiyet	Kadın	361 (53,2)
	Erkek	317 (46,8)
Toplam		**678 (100)**

Veri Toplama Aracı ve Uygulama

Araştırmada Toraman, Karadağ ve Polat (2022) tarafından geliştirilmiş "Tıp Öğrencilerinin Uzaktan Eğitim Memnuniyet Ölçeği" kullanılmıştır. Ölçek tıp fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin uzaktan eğitimden memnuniyetlerini belirlemek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçekte 20 madde yer almaktadır. İfadeler 10 dereceli yanıt setine sahip Likert ölçek biçiminde yapılandırılmıştır. Ölçeğin 3 alt faktörü (boyutu) mevcuttur. Birinci alt boyut Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının (YÖK) süreçteki rolünden memnuniyet hakkında bilgi vermektedir. Bu boyutta 3 madde bulunmaktadır ve alınabilecek en düşük puan 3 en yüksek puan 30'dur. İkinci alt boyut uzaktan eğitimde öğretim elemanlarından memnuniyet hakkında bilgi vermektedir. Bu boyuttan 5 madde bulunmaktadır ve alınabilecek en düşük puan 5 en yüksek puan 50'dir. Üçüncü alt boyut uzaktan eğitim faaliyetlerinin sunduğu öğrenme, materyal, ölçme ve değerlendirme olanaklarından memnuniyet hakkında bilgi vermektedir. Bu boyutta 12 madde bulunmaktadır ve alınabilecek en düşük puan 12 en yüksek puan 120'dir.

Araştırma verileri 2021-2022 Eğitim Yılının Şubat-Nisan döneminde elde edilmiştir. Söz konusu dönemde hibrit (çevrimiçi ve yüz yüze eğitim birlikte kullanımı) biçimde eğitim verilmiştir. Bu nedenle öğrencilere ölçek uygulaması için ulaşılabilmiş ve veriler yüz yüzü elde edilmiştir.

Analiz

Katılımcıların puanları JAMOVI programına aktarılmıştır. Öğrencilerin ölçekte yer alan tüm maddelere verdikleri yanıtlar frekans ve yüzde gibi betimsel istatistikler ile incelenmiştir. Öğrencilerin üç alt boyuttan aldıkları puanlar elde edilmiş ve puanların normal dağılım durumu incelenmiştir. Kolmogorov-Smirnov Normal Dağılım testi sonucuna göre ölçek alt boyutları ve genel toplam puanının normal dağılım göstermediği ($p<.05$) belirlenmiştir. Bu nedenle karşılaştırma testleri Mann Whitney U Test ve Kruskal Wallis Test ile gerçekleştirilmiştir.

Bulgular

Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Uzaktan Eğitimden Memnuniyet Düzeyleri

Tıp fakültesi öğrencilerinin uzaktan eğitimden memnuniyet düzeyleri ölçek maddelerine verdikleri yanıtların frekans ve yüzde değerleri ile incelenmiştir. Sonuçlar Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2

Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Uzaktan Eğitimden Memnuniyet Düzeyleri

İfadeler ***Uzaktan eğitimin …… memnunum.***	**N**	**Ortalama (S. Sapma)**	**Ortanca (Min.-Maks.)**
Uzaktan eğitim ders içeriklerinin/materyallerinin ulaşılabilirliğinden…	678	5,97(2,2)	**6**(1-10)
Senkron/canlı derslerde öğrenci-öğretim elemanı iletişiminden…	678	5,60(2,1)	5(1-10)
Uzaktan eğitim derslerinin verimlilik düzeyinden…	678	5,47(2,1)	5(1-10)
Senkron derslerde derslerin süresinden…	678	5,63(2)	5(1-10)
Derslerin önceden belirlenen plana uygun işlenmesinden…	678	5,64(2,1)	5(1-10)
Dijital içerik/öğretim materyallerinin öğreticiliğinden…	678	5,68(2)	5(1-10)
Dersteki başarımın değerlendirme yöntemlerinden ve yeterliliğinden…	678	5,58(2,1)	5(1-10)
Uzaktan eğitim sisteminin ulaşılabilirliğinden…	678	5,99(2,2)	**6**(1-10)
Ders esnasında öğrenci soru ve katılımına fırsat verilmesinden…	678	6,03(2,1)	**6**(1-10)
Sisteme ödev yükleme sürecinden…	678	5,91(2,1)	**6**(1-10)
Çevrimiçi sınav uygulamalarından…	678	5,82(2,2)	5(1-10)
Canlı ders kayıtlarının tekrar amaçlı ulaşılabilirliğinden…	678	6,45(2,3)	**6**(1-10)
YÖK'ün tutum ve yaklaşımından…	678	5,44(2,1)	5(1-10)
YÖK'ün aldığı kararlardan…	678	5,40(2,1)	5(1-10)
YÖK'ün açıklama ve bilgilendirmelerinden…	678	5,46(2,1)	5(1-10)
Öğretim elemanlarının öğretme becerilerinden…	678	5,93(2)	**6**(1-10)
Öğretim elemanlarının süreçle ilgili bilgilendirmelerinden…	678	5,90(2)	**6**(1-10)
Öğretim elemanlarının öğrencilere yönelik tutumlarından…	678	5,91(2)	**6**(1-10)
Öğretim elemanlarının teknoloji kullanım becerisinden…	678	5,64(2)	5(1-10)
Öğretim elemanlarının ulaşılabilirliğinden…	678	5,93(2,1)	**6**(1-10)

Öğrencilerin ölçekteki maddelere verdikleri yanıtlar incelendiğinde genellikle uzaktan eğitimden orta düzeyde memnuniyete sahip oldukları belirlenmiştir. Görece diğer sorulara göre yüksek puan alan ve daha fazla memnuniyet göstergesi sayılabilecek maddeler;

- Uzaktan eğitim ders içeriklerinin/materyallerinin ulaşılabilirliğinden…
- Uzaktan eğitim sisteminin ulaşılabilirliğinden…
- Ders esnasında öğrenci soru ve katılımına fırsat verilmesinden…
- Sisteme ödev yükleme sürecinden…
- Canlı ders kayıtlarının tekrar amaçlı ulaşılabilirliğinden…
- Öğretim elemanlarının öğretme becerilerinden…
- Öğretim elemanlarının süreçle ilgili bilgilendirmelerinden…
- Öğretim elemanlarının öğrencilere yönelik tutumlarından…
- Öğretim elemanlarının ulaşılabilirliğinden…

Cinsiyete Göre Uzaktan Eğitimden Memnuniyet

Öğrencilerin cinsiyetine göre uzaktan eğitimden memnuniyet düzeyleri incelenmiştir. Sonuçlar Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3

Cinsiyete Göre Uzaktan Eğitimden Memnuniyet

Ölçek	**Cinsiyet**	**N**	**Ortalama (S. Sapma)**	**Ortanca (Min.-Maks.)**	**U Test**	**p**
YÖK'ten Memnuniyet	Kadın Erkek	361 317	15,89(5,7) 16,75(6,3)	15(3-30) 16(3-30)	50584	**0,008**
Öğretim Elemanlarından Memnuniyet	Kadın Erkek	361 317	28,53(9) 30,20(9,7)	26(5-50) 30(5-50)	50245	**0,006**
Uzaktan eğitim faaliyetlerinin sunduğu öğrenme, materyal, ölçme ve değerlendirme olanaklarından memnuniyet	Kadın Erkek	361 317	67,57(20,6) 72,29(21)	63(13-118) 72(13-120)	48916	**0,001**
Memnuniyet Toplam	Kadın Erkek	361 317	111,99(33) 119,24(34)	105(22-198) 120(21-198)	49697,5	**0,003**

Kadın ve erkek öğrencilerin genel anlamda uzaktan eğitimden memnuniyet düzeylerinde, YÖK'ten uzaktan eğitim sürecinde üstlendiği rol bakımından memnuniyette, öğretim elemanlarından memnuniyette ve uzaktan eğitimin sunduğu öğrenme, materyal, ölçme ve değerlendirme olanaklarından memnuniyette aralarında anlamlı farklılık belirlenmiştir ($p<.05$). Tıp fakültesi erkek öğrencilerinin memnuniyet düzeyleri kadın öğrencilerden yüksektir.

Sınıf Tekrarı Durumuna Göre Uzaktan Eğitimden Memnuniyet

Öğrencilerin sınıf tekrarı yapmış olması ya da olmamasına göre uzaktan eğitimden memnuniyet düzeyleri incelenmiştir. Sonuçlar Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4

Sınıf Tekrarı Durumuna Göre Uzaktan Eğitimden Memnuniyet

Ölçek	**Sınıf Tekrarı**	**N**	**Ortalama (S. Sapma)**	**Ortanca (Min.-Maks.)**	**U Test**	**p**
YÖK'ten Memnuniyet	Evet Hayır	70 608	16,40(5,8) 16,28(6)	15(3-30) 15(3-30)	21047	0,879
Öğretim Elemanlarından Memnuniyet	Evet Hayır	70 608	29,17(8,5) 29,33(9,5)	29(5-50) 28(5-50)	20995,5	0,853
Uzaktan eğitim faaliyetlerinin sunduğu öğrenme, materyal, ölçme ve değerlendirme olanaklarından memnuniyet	Evet Hayır	70 608	69,24(21) 69,84(21)	63,5(20-120) 68(13-120)	20548	0,635
Memnuniyet Toplam	Evet Hayır	70 608	114,81(33,2) 115,44(33,6)	107(20-191) 110,5(21-198)	20671,5	0,693

Sınıf tekrarı yapmış ve yapmamış öğrencilerin genel anlamda uzaktan eğitimden memnuniyet düzeylerinde, YÖK'ten uzaktan eğitim sürecinde üstlendiği rol bakımından memnuniyette, öğretim elemanlarından memnuniyette ve uzaktan eğitimin sunduğu öğrenme, materyal, ölçme ve değerlendirme olanaklarından memnuniyette aralarında anlamlı farklılık bulunmamıştır ($p>.05$).

Öğrenim Görülen Sınıfa Göre Uzaktan Eğitimden Memnuniyet

Öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıfa göre uzaktan eğitimden memnuniyet düzeyleri incelenmiştir. Sonuçlar Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5

Öğrenim Görülen Sınıfa Göre Uzaktan Eğitimden Memnuniyet

Ölçek	Sınıf	N	Ortalama (S. Sapma)	Ortanca (Min.-Maks.)	K. Wallis Test	p
YÖK'ten Memnuniyet	1. Sınıf	173	16,39(6,9)	15(3-30)	7,168	0,208
	2. Sınıf	131	16,05(5,1)	15(3-30)		
	3. Sınıf	170	17,15(5)	17(3-30)		
	4. Sınıf	80	15,76(6,6)	15(3-30)		
	5. Sınıf	36	15,39(7)	15(3-27)		
	6. Sınıf	88	15,66(6)	15(3-27)		
Öğretim Elemanlarından Memnuniyet	1. Sınıf	173	31,43(10,3)	30(5-50)	14,651	**0,012**
	2. Sınıf	131	28,06(8)	25(5-50)		
	3. Sınıf	170	29,74(8,5)	30(5-50)		
	4. Sınıf	80	28,19(9,4)	26(5-50)		
	5. Sınıf	36	27,42(11,8)	28,5(5-48)		
	6. Sınıf	88	27,97(9,2)	25(5-48)		
Uzaktan eğitim faaliyetlerinin sunduğu öğrenme, materyal, ölçme ve değerlendirme olanaklarından memnuniyet	1. Sınıf	173	72,19(22,8)	72(13-120)	17,934	**0,003**
	2. Sınıf	131	65,73(18,7)	60(14-113)		
	3. Sınıf	170	73,46(19,9)	72(13-120)		
	4. Sınıf	80	66,59(19,2)	61,5(13-115)		
	5. Sınıf	36	64,89(24)	62(15-103)		
	6. Sınıf	88	68,84(21)	66,5(17-112)		
Memnuniyet Toplam	1. Sınıf	173	120,01(36,7)	118(22-198)	15,089	**0,010**
	2. Sınıf	131	109,84(30,4)	100(22-187)		
	3. Sınıf	170	120,35(30,2)	120(21-196)		
	4. Sınıf	80	110,54(32,7)	102(22-191)		
	5. Sınıf	36	107,69(40,6)	105,5(24-178)		
	6. Sınıf	88	112,47(33,5)	105,5(27-186)		

Öğrenim görülen sınıfa göre öğrencilerin genel anlamda uzaktan eğitimden memnuniyet düzeylerinde arasında anlamlı farklılık belirlenmiştir ($p<.05$). Nonparametrik Dunn-Bonferroni çoklu karşılaştırma testine göre 1 ve 3.sınıf öğrencileri 2, 4 ve 5.sınıf öğrencilerinden daha fazla memnuniyete sahiptir.

Öğrenim görülen sınıfa göre öğrencilerin uzaktan eğitimde YÖK'ün üstlendiği rol bakımından memnuniyeti arasında anlamlı farklılık belirlenmemiştir ($p>.05$).

Öğrenim görülen sınıfa göre öğrencilerin öğretim elemanlarından memnuniyet düzeyleri arasında anlamlı farklılık belirlenmiştir ($p<.05$). Nonparametrik Dunn-Bonferroni çoklu karşılaştırma testine göre 1.sınıf öğrencilerinin uzaktan eğitimde öğretim elemanlarından memnuniyet düzeyleri 2, 4 ve 6.sınıf öğrencilerinden yüksektir.

Öğrenim görülen sınıfa göre öğrencilerin uzaktan eğitimin sunduğu öğrenme, materyal, ölçme ve değerlendirme olanaklarından memnuniyette aralarında anlamlı farklılık belirlenmiştir ($p<.05$). Nonparametrik Dunn-Bonferroni çoklu karşılaştırma testine göre 1 ve 3.sınıf öğrencileri uzaktan eğitimde eğitimin sunduğu öğrenme, materyal, ölçme ve değerlendirme olanaklarından memnuniyet düzeyleri 2, 4 ve 5.sınıf öğrencilerinden yüksektir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Tartışma

Bu çalışmada tıp fakültesi öğrencilerinin uzaktan eğitimden memnuniyet düzeyleri cinsiyet, sınıf tekrarı durumu, öğrenim görülen sınıf değişkenlerine göre incelenmiştir. Tıp fakültesi öğrencilerinin uzaktan eğitimden memnuniyet düzeylerinin orta düzeyde olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin özellikle uzaktan eğitim ders sistemi ve içeriklerine/materyallere ulaşılabilirlik, ders esnasında öğrenci soru ve katılımına fırsat verilmesi, sisteme ödev yükleme süreci, canlı ders kayıtlarının tekrar amaçlı kullanılabilmesi, öğretim elemanlarının öğretme becerileri, öğretim elemanlarının öğrencileri süreçle ilgili bilgilendirmesi, öğretim elemanlarının öğrencilere yönelik tutumları ve öğretim elemanlarının ulaşılabilir olması gibi konularda memnun olduğu görülmüştür. Bu bulgular, Al-Asfour (2012) ve Roach ve Lemasters (2006) tarafından gerçekleştirilen çalışmanın bulgularıyla aynı doğrultudadır. Benzer şekilde, Cole, Shelley ve Swartz (2014) ve Ghaderizefreh ve Hoover (2018) tarafından yürütülmüş çalışmalarda da öğrencilerin öğrenme yönetim sisteminin kullanışlılığı ve öğretim elemanlarının kendilerine yönelik tutumları konusundaki memnuniyet düzeyleri yüksektir.

Öğrencilerin cinsiyetine göre uzaktan eğitimden memnuniyet düzeyleri incelendiğinde, erkek öğrencilerin memnuniyet düzeyleri YÖK'ten uzaktan eğitim sürecinde üstlendiği rol bakımından, öğretim elemanlarından ve uzaktan eğitimin sunduğu öğrenme, materyal, ölçme ve değerlendirme olanakları bakımından kadın öğrencilerden yüksektir. Bu bulgular, Liaw ve Huang (2011) tarafından gerçekleştirilen çalışmanın bulguları ile aynı doğrultudadır. Ancak Cole, Shelley ve Swartz (2014), Sapanca (2015), Carey, Cambiano ve De Vore (2002), Corts ve diğerleri (2000), Yalman (2013) tarafından gerçekleştirilen çalışmada uzaktan eğitimden

memnuniyet ile ilgili olarak cinsiyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık bulunmadığı belirtilmiştir.

Öğrencilerin sınıf tekrarı yapmış olması ya da olmamasına göre uzaktan eğitimden memnuniyet düzeyleri arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır. Ancak, öğrenim görülen sınıfa göre öğrencilerin genel anlamda uzaktan eğitimden memnuniyet düzeyleri incelendiğinde, 1 ve 3. sınıf öğrencilerinin 2, 4 ve 5.sınıf öğrencilerinden daha fazla memnun olduğu görülmüştür. Bu bulgu, Lowe ve Cook (2003) tarafından gerçekleştirilmiş çalışmanın bulgularıyla benzer yöndedir. YÖK'ün üstlendiği rol bakımından memnuniyeti arasında anlamlı farklılık belirlenmemiştir. Ancak öğrencilerin öğretim elemanlarından memnuniyet düzeyleri incelendiğinde 1.sınıf öğrencilerinin uzaktan eğitimde öğretim elemanlarından memnuniyet düzeylerinin 2, 4 ve 6.sınıf öğrencilerinin memnuniyet düzeyinden yüksek olduğu görülmüştür. Benzer şekilde, öğrenim görülen sınıfa göre öğrencilerin uzaktan eğitimin sunduğu öğrenme, materyal, ölçme ve değerlendirme olanaklarından memnuniyette düzeyleri karşılaştırıldığında, 1 ve 3. sınıf öğrencilerinin uzaktan eğitimde eğitimin sunduğu öğrenme, materyal, ölçme ve değerlendirme olanaklarından memnuniyet düzeyleri 2, 4 ve 5.sınıf öğrencilerinden yüksek olduğu görülmüştür. Gibney, Moore, Murphy ve O'Sulliva (2011) tarafından gerçekleştirilmiş çalışmada da benzer sonuçlara ulaşılmıştır.

Sonuç

Araştırma sonuçlarına göre tıp fakültesi öğrencilerinin uzaktan eğitimden memnuniyet düzeyleri orta düzeydedir. Cinsiyetin göre uzaktan eğitimden memnuniyet düzeyleri incelendiğinde, erkek öğrencilerinin memnuniyet düzeyleri kadın öğrencilerden yüksektir. Sınıf tekrarı yapmış olma durumuna göre öğrencilerin uzaktan eğitimden memnuniyet düzeyleri arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır. 1 ve 3. sınıf öğrencilerinin 2, 4 ve 5. sınıf öğrencilerinden daha fazla uzaktan eğitim memnuniyeti olduğu belirlenmiştir.

Öneriler

2020-2022 yıllarında yaşanan pandemi nedeniyle uzaktan eğitimin (zaman zaman uzaktan öğretim, acil uzaktan eğitim vb. isimlerle karşımıza çıksa da) yaşamımıza girdiği görüldü. Ek olarak benzer pandemilerin yaşanmayacağı, mevcut pandeminin yeniden tekrar etmeyeceği ya da toplumsal ve küresel düzeydeki gelişmelerin eğitim sistemlerini uzaktan eğitimi daha fazla kullanmaya iteceği de hiç zayıf olmayan bir ihtimaldir. Araştırma bu bağlamı ile önemli bir konuya, yani bir uzaktan eğitim deneyimi yaşamış öğrencilerin uzaktan eğitim memnuniyetine değinmiştir. Ancak sınırlı örneklem, zaman ve tıp alanı ile gerçekleştirilmiş bir araştırma olması da bu araştırmayı zayıf kılmaktadır. Bilimde birikimli ilerleme söz konusudur. Bu nedenle bu

araştırmanın benzerlerinin farkı alanlarda (mühendislik eğitimi, eğitim bilimleri eğitimi gibi), farklı üniversite ve farklı gruplarla tekrarlanması önerilir. Bu araştırmalardan gelen verilerle konuya daha geniş veri perspektifinden bakmak bilimin bir gereğidir. Sınıf tekrarı yapmış ya da yapmamış öğrencilerin uzaktan eğitimden memnuniyet düzeylerinin farklılaşmaması önemli bir veri gibi ele alınabilir. İleride yapılacak araştırmalar bu durumun arka plan gerekçelerini daha iyi irdeleyebilir.

Kaynaklar

Al-Asfour, A. (2012). Examining student satisfaction of online statistics courses. *Journal of College Teaching & Learning (TLC), 9*(1), 33-38.

Alnagar, D. K. F. (2020). Using artificial neural network to predicted student satisfaction in e-learning. *American Journal of Applied Mathematics and Statistics, 8*(3), 90-95. https://doi.org/10.12691/ajams-8-3-2

Bozkurt, A., & Sharma, R. C. (2020). Emergency remote teaching in a time of global crisis due to Corona Virus pandemic. *Asian Journal of Distance Education, 15*(1), i-vi. https://doi.org/10.5281/zenodo.3778083

Bozkurt, A., Jung, I., Xiao, J., Vladimirschi, V., Schuwer, R., Egorov, G. & Rodes, V. (2020). A global outlook to the interruption of education due to COVID-19 Pandemic: Navigating in a time of uncertainty and crisis. *Asian Journal of Distance Education, 15*(1), 1-126.

Carey, K., Cambiano, R. L., & De Vore, J. B. (2002*). Student to faculty satisfaction at a Midwestern university ın the United States.* Paper presented at the The 25th HERSDA Annual Conference., 92-97.

Cevizci, A. (2010). Eğitim sözlüğü. İstanbul: Say Yayınları.

Chang, S.-H.-H., & Smith, R. A. (2008). Effectiveness of personal interaction in a learner-centered paradigm distance education class based on student satisfaction. *Journal of Research on Technology in Education, 40*(4), 407-426. https://doi.org/10.1080/15391523.2008.10782514

Clark, R. C., & Mayer, R. E. (2016). E-learning and the science of instruction. Wiley. https://doi.org/10.1002/9781119239086

Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2007). *Research methods in education*. Routledge.

Cole, M. T., Shelley, D. J., & Swartz, L. B. (2014). Online instruction, e-learning, and student satisfaction: A three year study. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning*, *15*(6). https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1048236.pdf

Corts, D., Lounsbury, J. E., Saudargas, R. A., & Tatum, H. E. (2000). Assessing undergraduate satisfaction with an academic department: a method and case study. *College Student Journal, 34*(3), 399-408.

Creswell, J. W. (2012). *Educational research, planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research*. Pearson Education, Inc.

Demir, E. (2016). Uzaktan eğitime genel bir bakış. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *39*, 203-212.

Eichelberger, A., & Ngo, H. T. P. (2018). College students' perception of an online course in special education. *International Journal for Educational Media and Technology, 12*(2), 11-19.

Elia, G., Solazzo, G., Lorenzo, G., & Passiante, G. (2019). Assessing learners' satisfaction in collaborative online courses through a big data approach. *Computers in Human Behavior, 92*, 589-599. https://doi.org/10.1016/j.chb.2018.04.033

Eygü, H. & Karaman, S. (2013). Uzaktan Eğitim Öğrencilerinin Memnuniyet Algıları Üzerine Bir Araştırma. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *3*(1) 36-59.

Ghaderizefreh, S., & Hoover, M. L. (2018). Students satisfaction with online learning in a blended course. *International Journal of Digital Society (IJDS), 9*(3), 1393-1398.

Gibney, A., Moore, N., Murphy, F., & O'Sullivan, S. (2011). The first semester of university life;'will I be able to manage it at all?'. *Higher Education, 62*(3), 351-366.

Goldschmidt, K. (2020). The COVID-19 pandemic: Technology use to support the wellbeing of children. *Journal of Pediatric Nursing, 53*, 88-90. https://doi.org/10.1016/j.pedn.2020.04.013

Hodges, C., Moore, S., Lockee, B., Trust, T. & Bond, A. (2020). The difference between emergency remote teaching and online learning. *Educause Review*. https://er.educause.edu/articles/2020/3/thedifference-between-emergency-remote-teaching-and-online-learning

Kuo, Y. C. (2014). Accelerated online learning: Perceptions of interaction and learning outcomes among African American students. *American Journal of Distance Education, 28*(4), 241-252. https://doi.org/10.1080/08923647.2014.959334

Liaw, S. S., & Huang, H. M. (2011). *A study of investigating learners' attitudes toward e-learning*. 5th International Conference on Distance Learning and Education (pp. 28-32). IACSIT Press.

Li, N., Marsh, V., & Rienties, B. (2016). Modeling and managing learner satisfaction: Use of learner feedback to enhance blended and online learning experience. *Decision Sciences Journal of Innovative Education, 14*(2), 216-242. https://doi.org/10.1111/dsji.12096

Lo, C. C. (2010). How student satisfaction factors affect perceived learning. *Journal of the Scholarship of Teaching and Learning, 10*(1), 47-54.

Lorenzo, G., & Moore, J. (2002). The sloan consortium report to the nation: Five pillars of quality online education. The Sloan Consortium.

Mayer, R. E. (2017). Using multimedia for e-Learning. *Journal of Computer Assisted Learning, 33*, 403-423. https://doi.org/10.1111/jcal.12197

McMillan, J., & Schumacher, S. (2014). *Research in education evidence based inquiry*. Pearson Education.

Nambiar, D. (2020). The impact of online learning during COVID-19: students' and teachers' perspective. *The International Journal of Indian Psychology, 8*(2), 783-793. https://doi.org/10.25215/0802.094

Parahoo, S. K., Santally, M. I., Rajabalee, Y., & Harvey, H. L. (2016). Designing a predictive model of student satisfaction in online learning. *Journal of Marketing for Higher Education, 26*(1), 1-19. https://doi.org/10.1080/08841241.2015.1083511

Roach, V., & Lemasters, L. (2006). Satisfaction with online learning: A comparative descriptive study. *Journal of Interactive Online Learning, 5*(3), 317-332.

Sakaoğlu, H. H., Orbatu, D., Emiroğlu, M., & Çakır, Ö. (2020). Covid-19 salgını sırasında sağlık çalışanlarında Spielberger durumluk ve sürekli kaygı düzeyi: Tepecik hastanesi örneği. *Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi Dergisi, 30(Ek sayı)*, 1-9.

Sampson, P., Leonard, J., Ballenger, J., & Coleman, J. (2010). Student satisfaction of online courses for educational leadership. Online Journal of Distance Learning Administration, 13(3).

Sapanca, H. F. (2015). *Satisfaction level of teacher candidates in online learning: Case study of eastern mediterranean university.* (Unpublished master thesis). Eastern Mediterranean University, North Cyprus.

Strong, R. (2012). Investigating students' satisfaction with eLearning courses: the effect of learning environment and social presence. *Journal of Agricultural Education, 53*(3), 98-110. https://doi.org/10.5032/jae.2012.03098

Toraman, Ç., Karadağ, E., & Polat, M. (2022). Validity and reliability evidence for the scale of distance education satisfaction of medical students based on item response theory (IRT). *BMC Med Educ 22,* 94. https://doi.org/10.1186/s12909-022-03153-9

Vakoufari, M., Angelaki, C., & Mavroidis, I. (2014). Self-esteem and loneliness as factors affecting distance learning students. *European Journal of Open, Distance and e-Learning, 17*(2), 100-116. https://doi.org/10.2478/eurodl-2014-0022

Weerasinghe, S., & Fernando, R. L. (2017). Students' satisfaction in higher education literature review. *American Journal of Educational Research, 5*(5), 533-539. https://doi.org/10.12691/education-5-5-9

Yalman, M. (2013). Education faculty students' levels of satisfaction with the computer-assisted distance education system (Moodle). *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, 8*(8), 1395-1406